

Statsbudsjettet 2012 og Nasjonal transportplan – vil vi klare rammen?

Anleggsdagene 2012

Adm. dir. Trond Johannesen

MEF

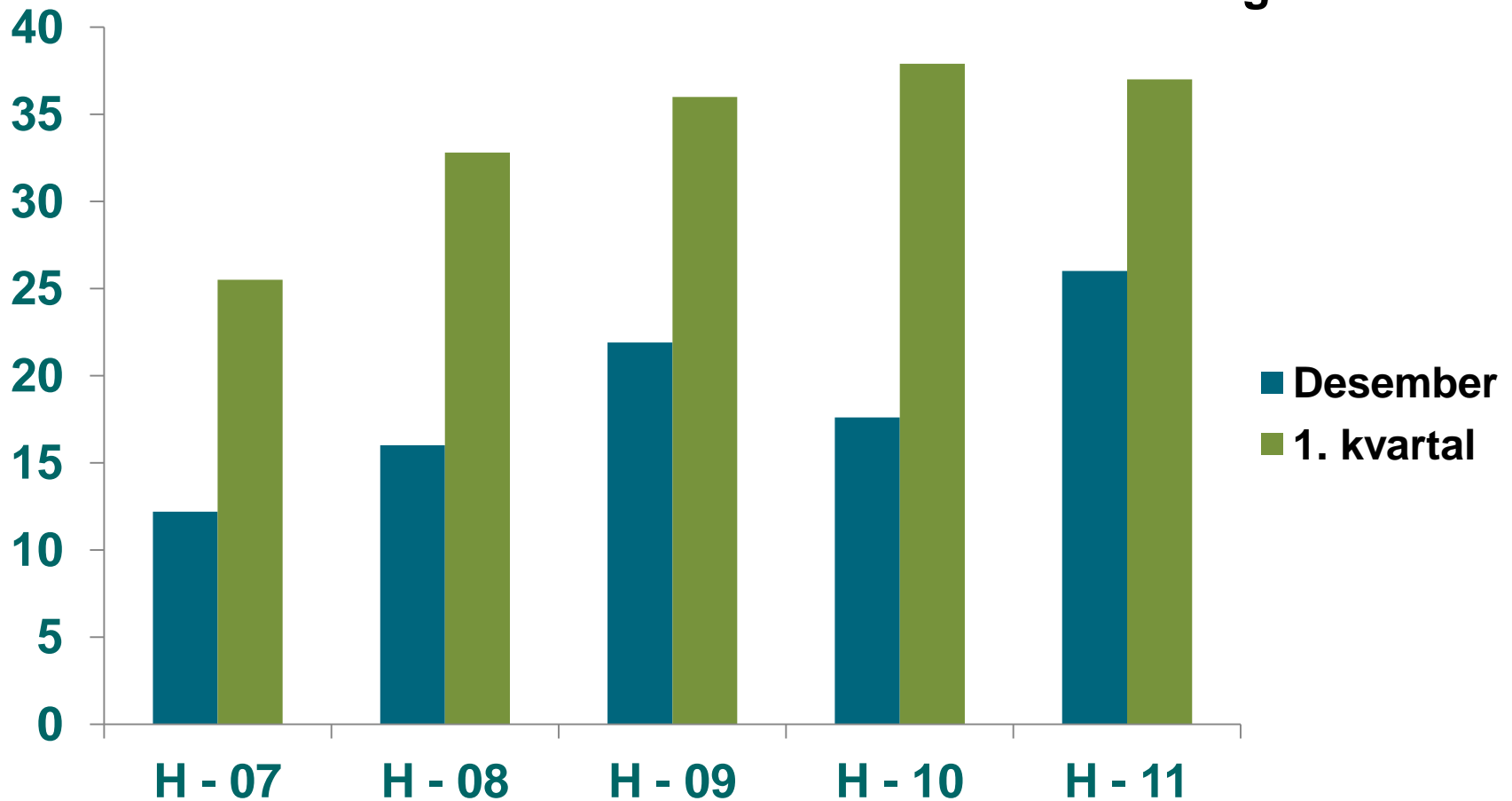
MASKIN-
ENTREPRENØRENE
FORBUND

Kapasitet i anleggsbransjen

- Typisk mørketid og finansiell uro i Europa bidrar sannsynligvis til høyere enn normal ledig kapasitet ved inngangen til 2012.
- I første kvartal 2012 er ledig kapasitet på linje med de tre siste årene. (se figur 1)
- En høy aktivitet våren 2011 er nå dempet og optimismen er noe redusert.

Ledig kapasitet til å bygge veg (andel av total kapasitet)

Fig. 1

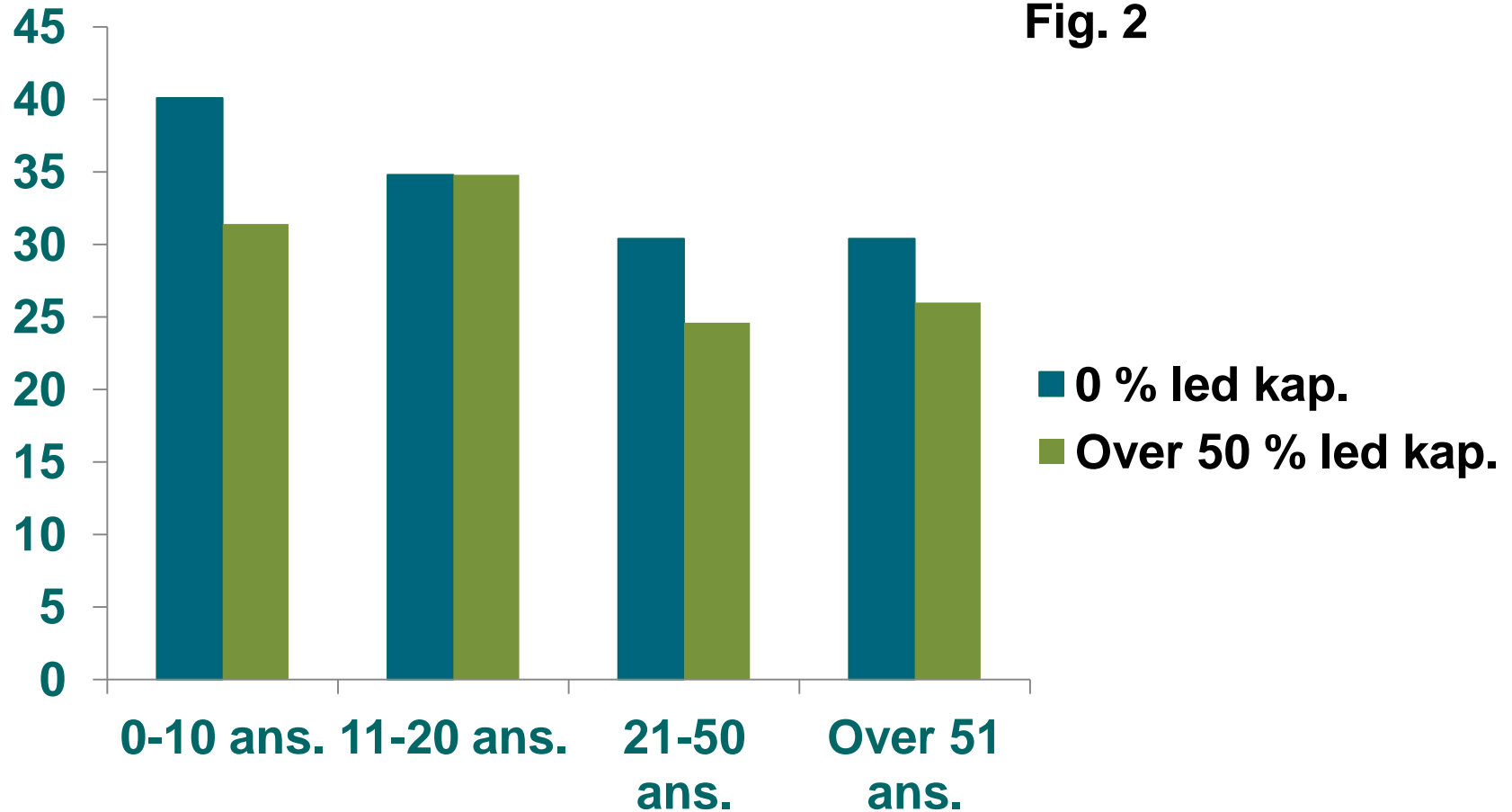

En todeling av markedet

- Kapasitetstallene viser en todeling av markedet.
- Samme tendens som under "forrige" finanskrisen i 2008.
- Mange bedrifter har ingen ledig kapasitet. Samtidig melder en stor andel bedrifter om mer enn 50 prosent ledig kapasitet. (fig. 2)
- Mange oppdrag fra offentlige byggherrer
- Dempet aktivitet fra private byggherrer

Ledig kapasitet etter bedriftsstørrelse (andel bedrifter)

Fig. 2

Kilde: MEF

Mange og store oppgaver de neste årene

- MEF konstaterer at bevilgningene i Samferdselsbudsjettet har et betydelig etterslep etter tre år i inneværende NTP. (Figur 3 og 4)
- Samlet for veg og bane, mangler det over to mrd. kr
- Eller en oppfyltingsgrad på ca 73 prosent
- I kommende NTP fra 2014-2023 er det planer om å bruke mellom 290 mrd og 420 mrd. kr. Avhenger av nivå på planteknisk ramme
- Store satsinger på Intercity, E6, E18 og E39

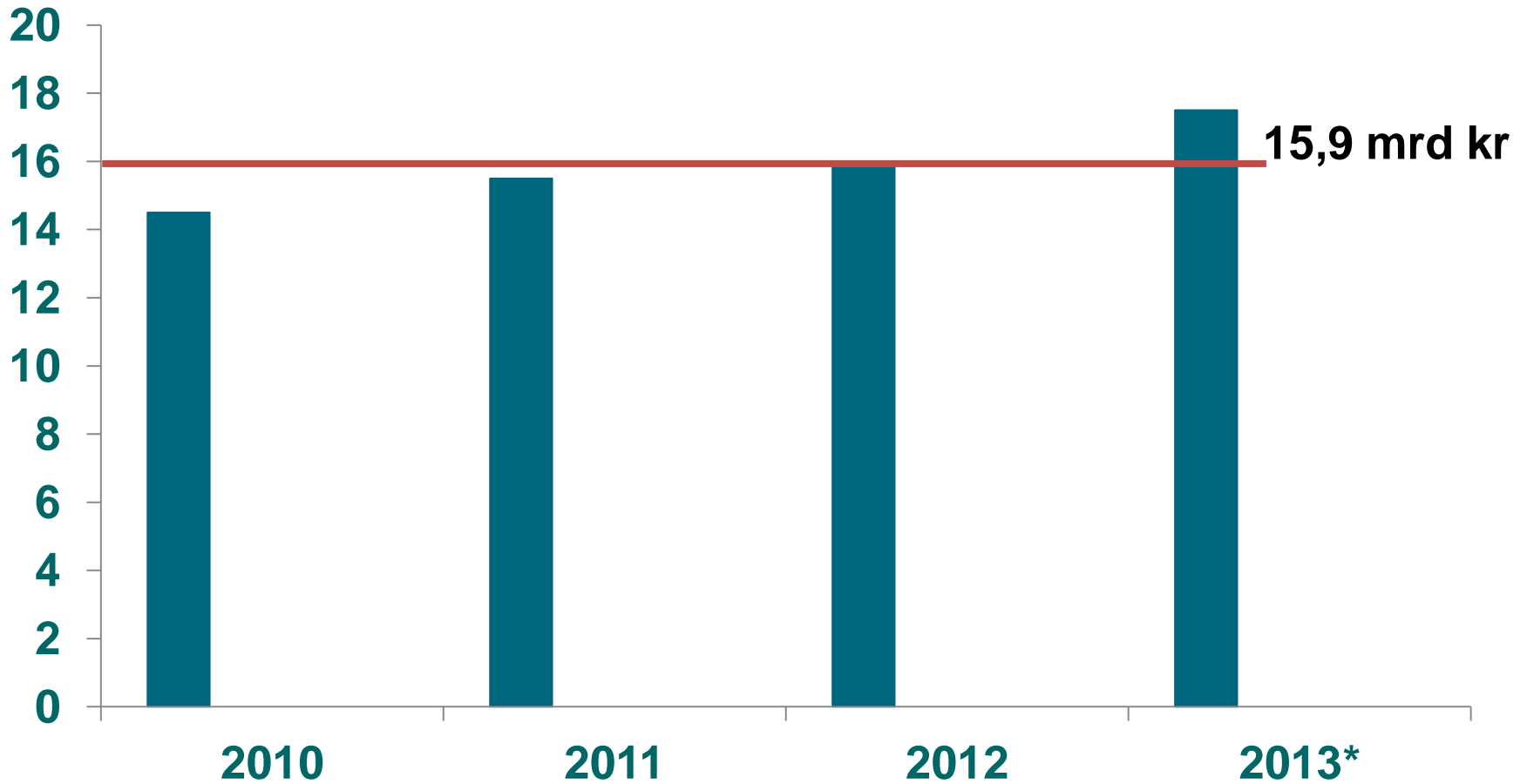
Vil vi klare rammen for vegbygging?

- Vegbevilgningene må være 17,5 mrd kr i 2013 for å oppfylle vegrammen i NTP 2010-2013
- Årlig gjennomsnitt i 4-årsperioden for å oppfylle NTP-rammen er 15,9 mrd. kr for vegbygging
- Utfordringen for å nå NTP-rammen er størst på veg
- 1,7 mrd kr opp på veg i 2013-budsjettet
- Mange utfordringer; bl.a. planprosessene og planleggingskapasitet

Oppfølging av NTP 2010-2013 (veg kap 1320)

Årlig bevilgning i mrd. kr

Fig. 3

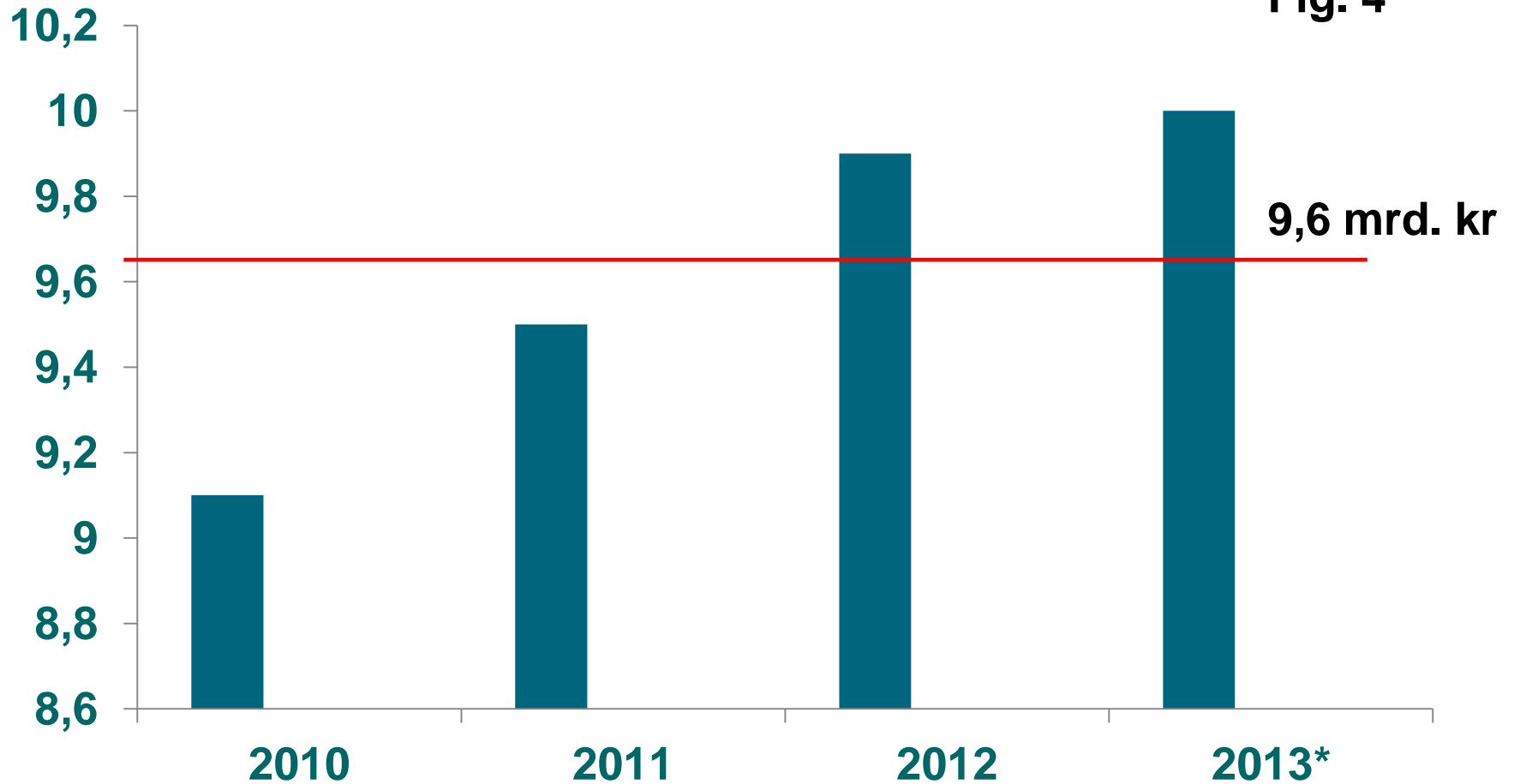

Vil vi klare rammen for jernbanen?

- Banebevilgningene må være 10 milliarder i 2013 for å oppfylle jernbanerammen i NTP 2010-13
- Årlig gjennomsnitt i 4-årsperioden for å oppfylle NTP-rammen for jernbane er 9,6 mrd. kr
- 0,4 mrd kr opp på jernbane i 2013-budsjettet

Oppfølging av NTP 2010-2013 (bane kap 1350)

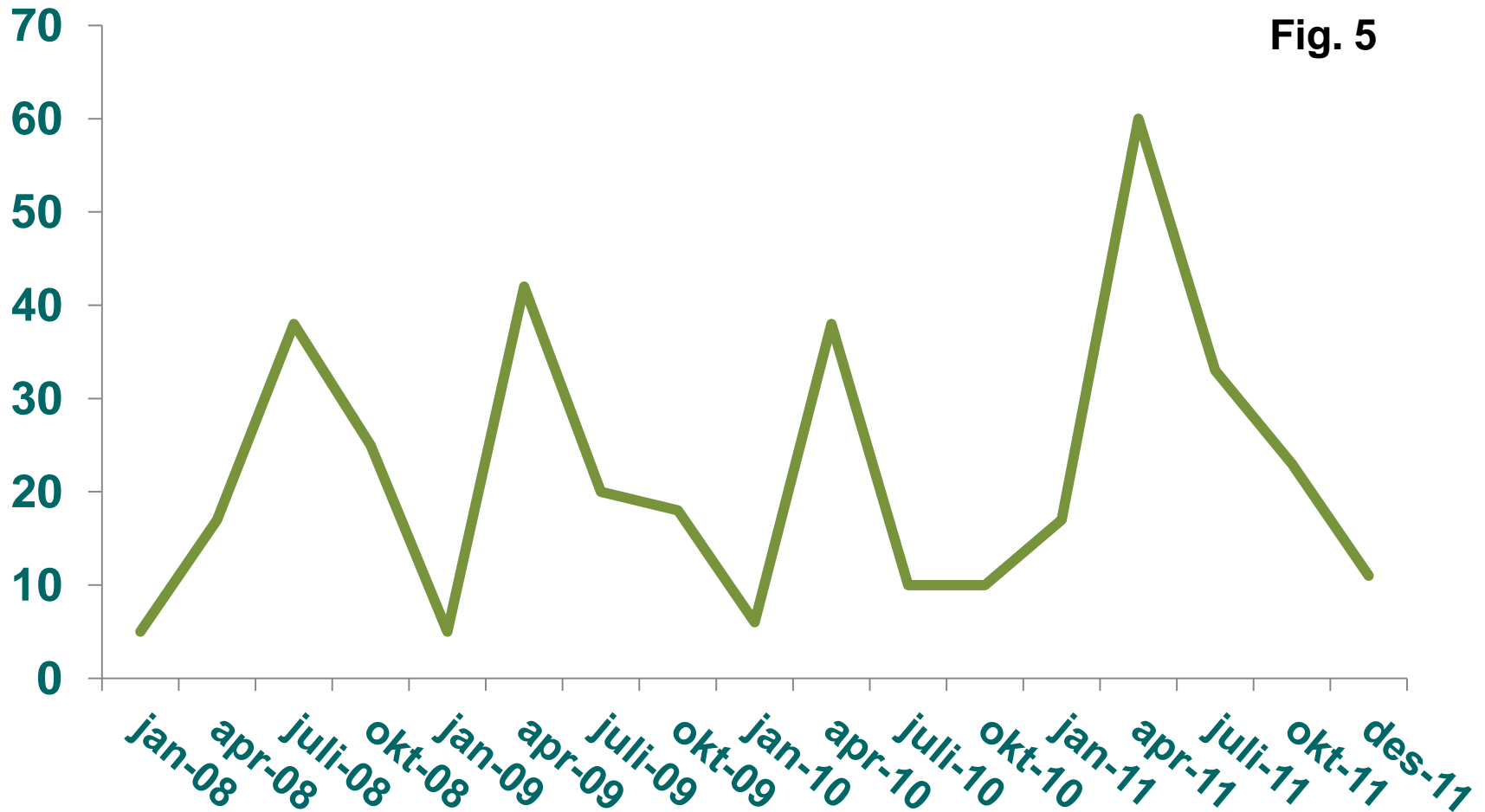
Årlig bevilgning i mrd. kr

Anleggsmarkedet 2011

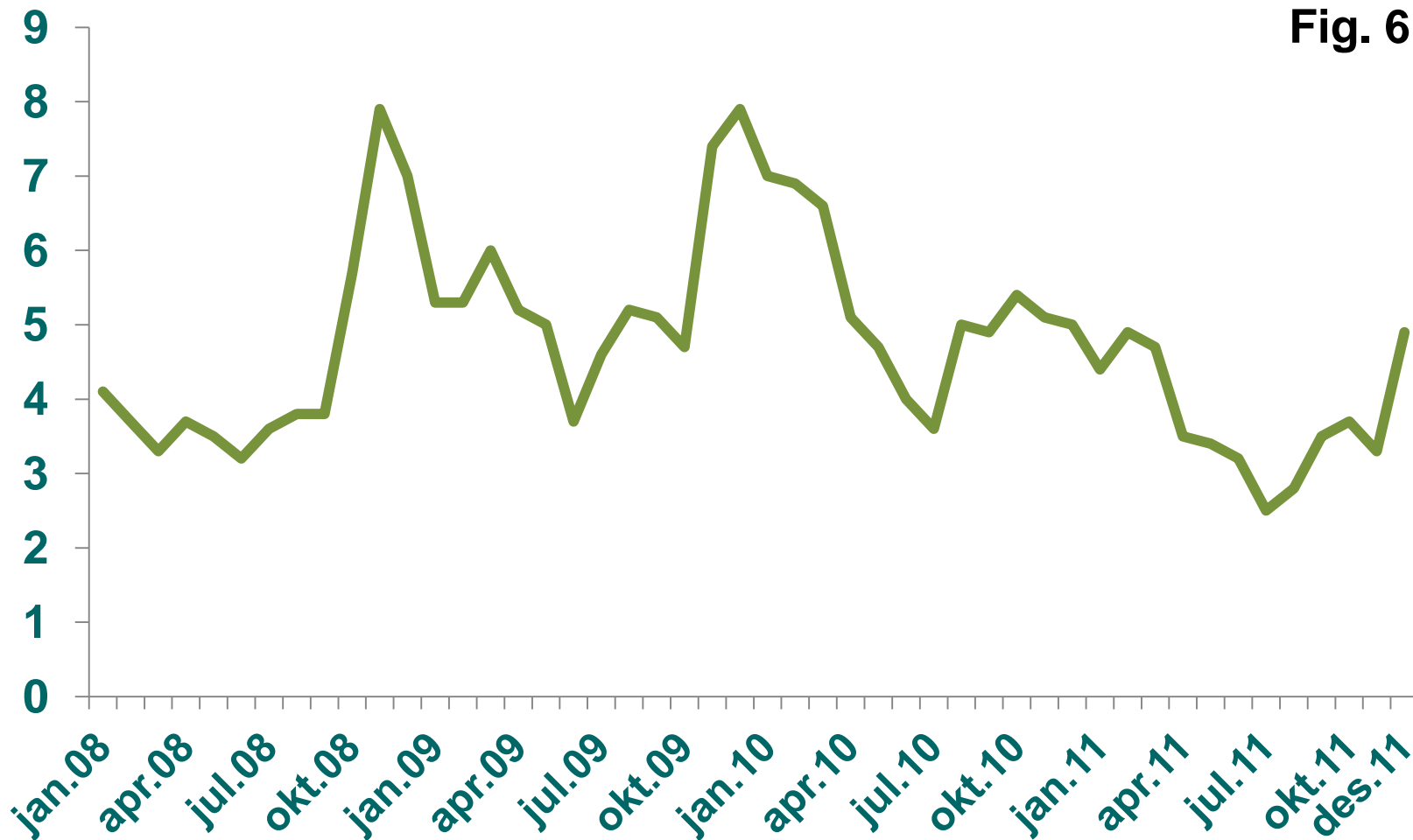
- Sterk økning i antall anbud og i totalverdien av kontraktene i 2011 sammenlignet med 2010 (SVV)
- Økningen i antall kontrakter har vært på 30 prosent
- Økningen i total kontraktssum har vært på hele 142 prosent
- Noe lavere konkurranse enn i 2010, men konkurransesituasjonen er jevnt over fortsatt god
- I gjennomsnitt har det vært 3,6 tilbydere per kontrakt
- Trass en kraftig økning i antall kontrakter og mer enn doblet samlet kontraktsverdi, er det bare 1 tilbyder mindre i snitt i 2011 enn i 2010
- *Dette tyder på at bransjen er robust!*
- Periodiseringen av anbud har også bedret seg i år sammenlignet med fjoråret.

Antall kontrakter per måned, 2008-2011

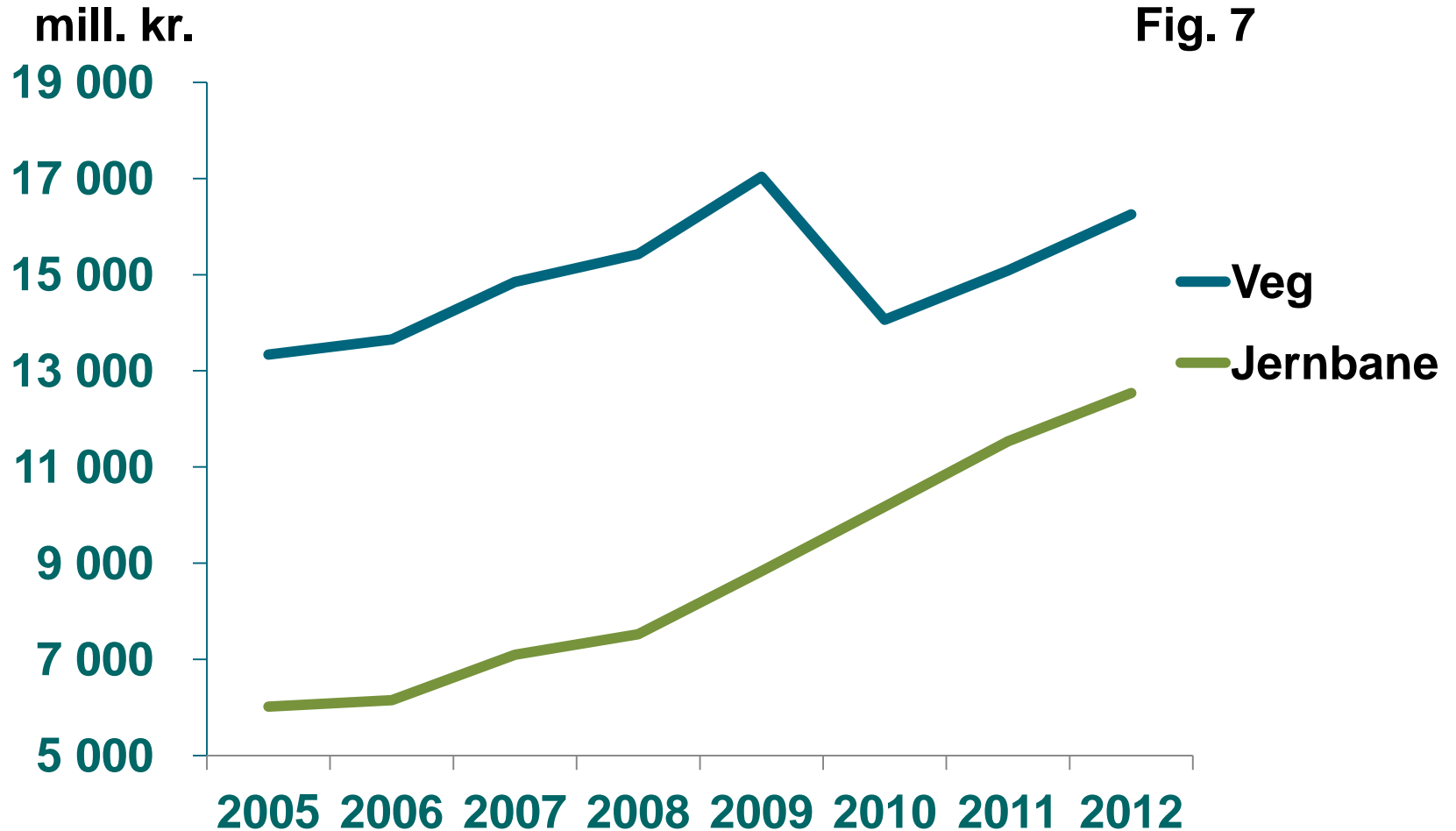

Gjennomsnittlig antall tilbud pr anbud

Fig. 6

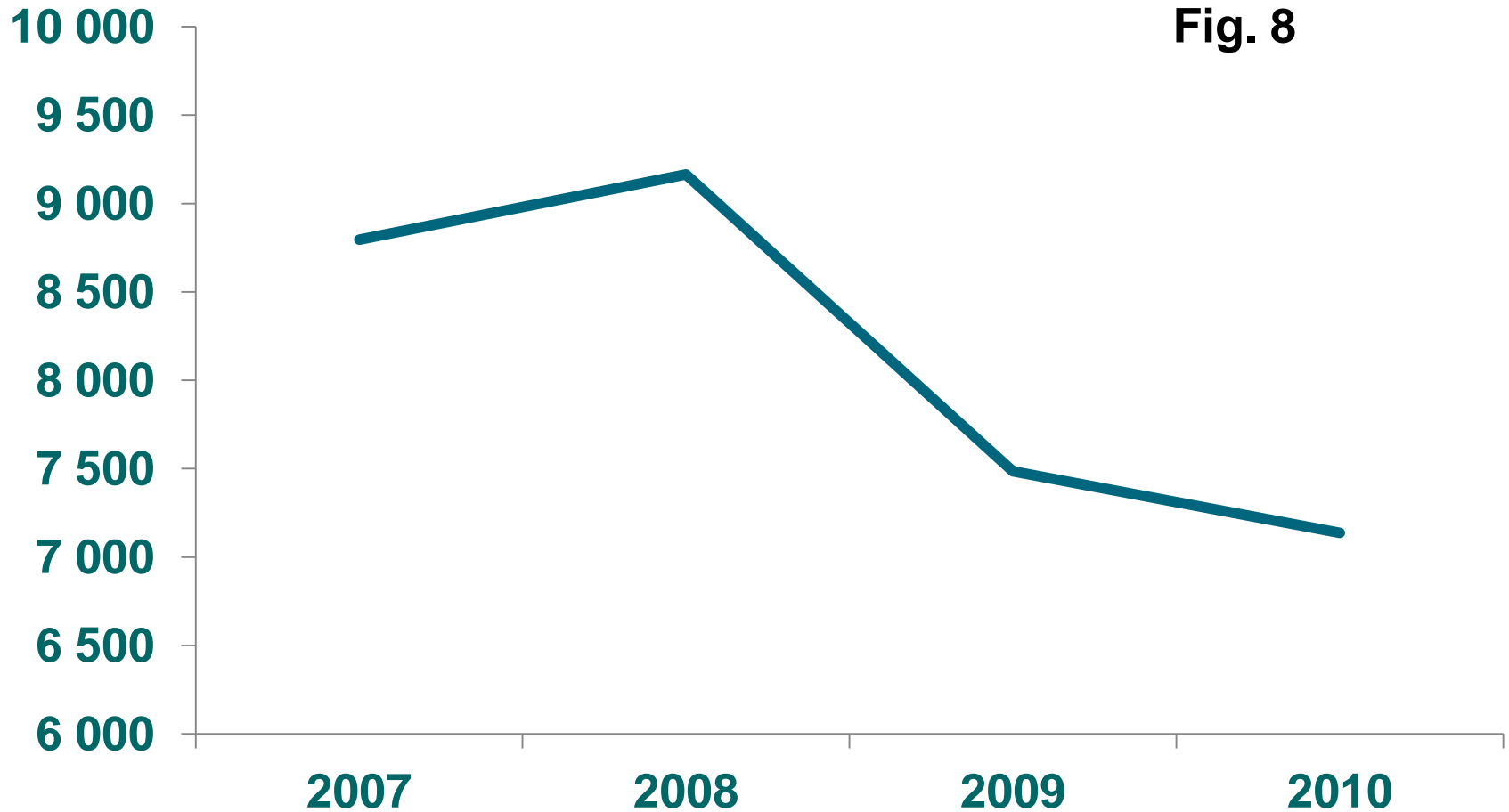

Bevilgninger til veg og bane

Syssetting – bygging av veg og bane

Antall sysselsatte

Produksjonsindeks for anlegg - trend

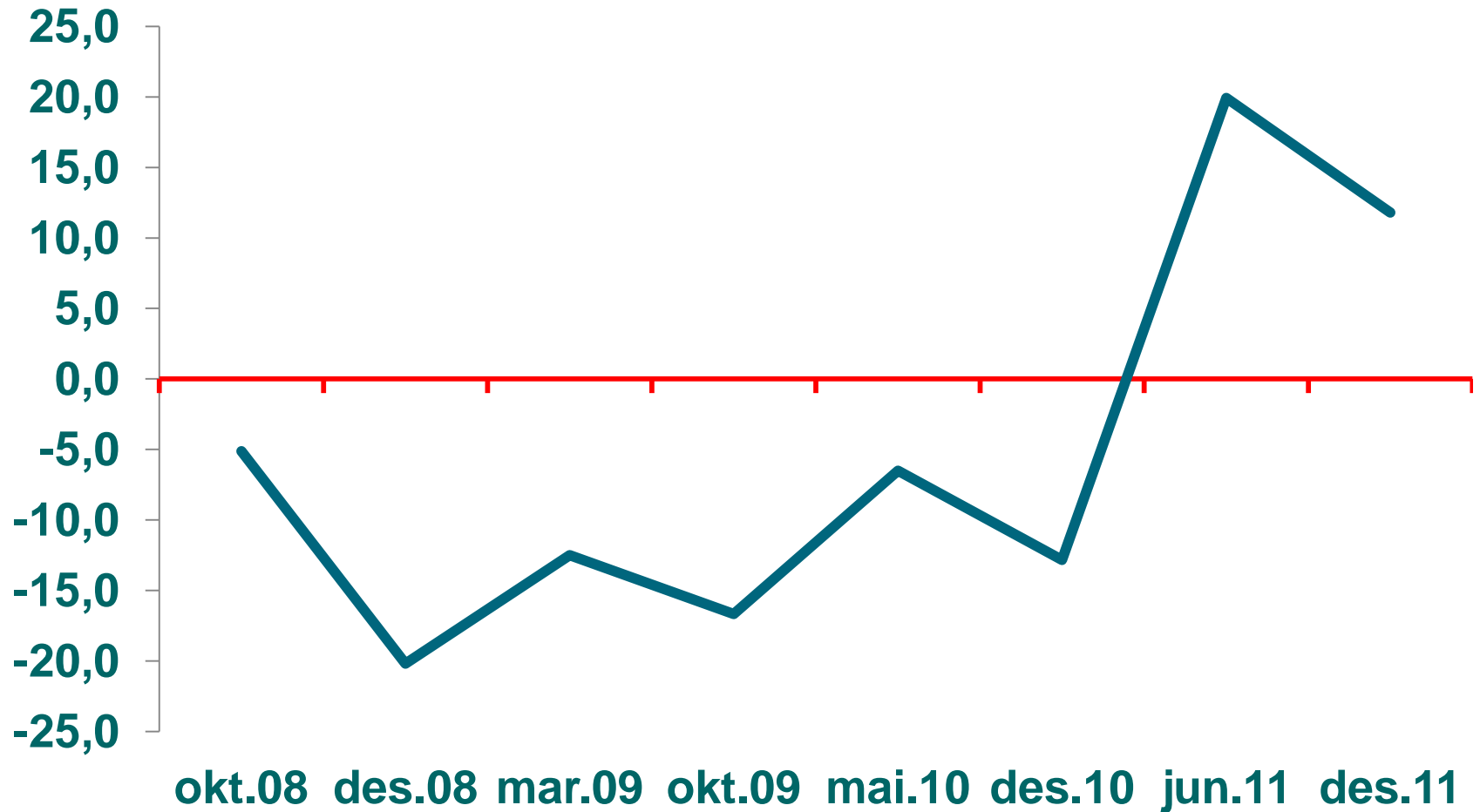

”Konjunkturbildet” for anleggsbransjen

- MEF har satt opp en enkel konjunkturindeks som består av delindekser for ordreserve, arbeidskraft og anskaffelsesplaner for maskiner.
- Indeksen viser utviklingen i anleggsbransjen siden starten av finanskrisen høsten 2008.
- Indeksen viser tøffe tider for bransjen fram til første halvår 2011, som ble en sterk opptur for bransjen. (Fig. 9)
- Faren for ny finanskrise bekymrer og skaper usikkerhet.

Konjunkturbarometer for anleggsbransjen - indeks

Fig. 10

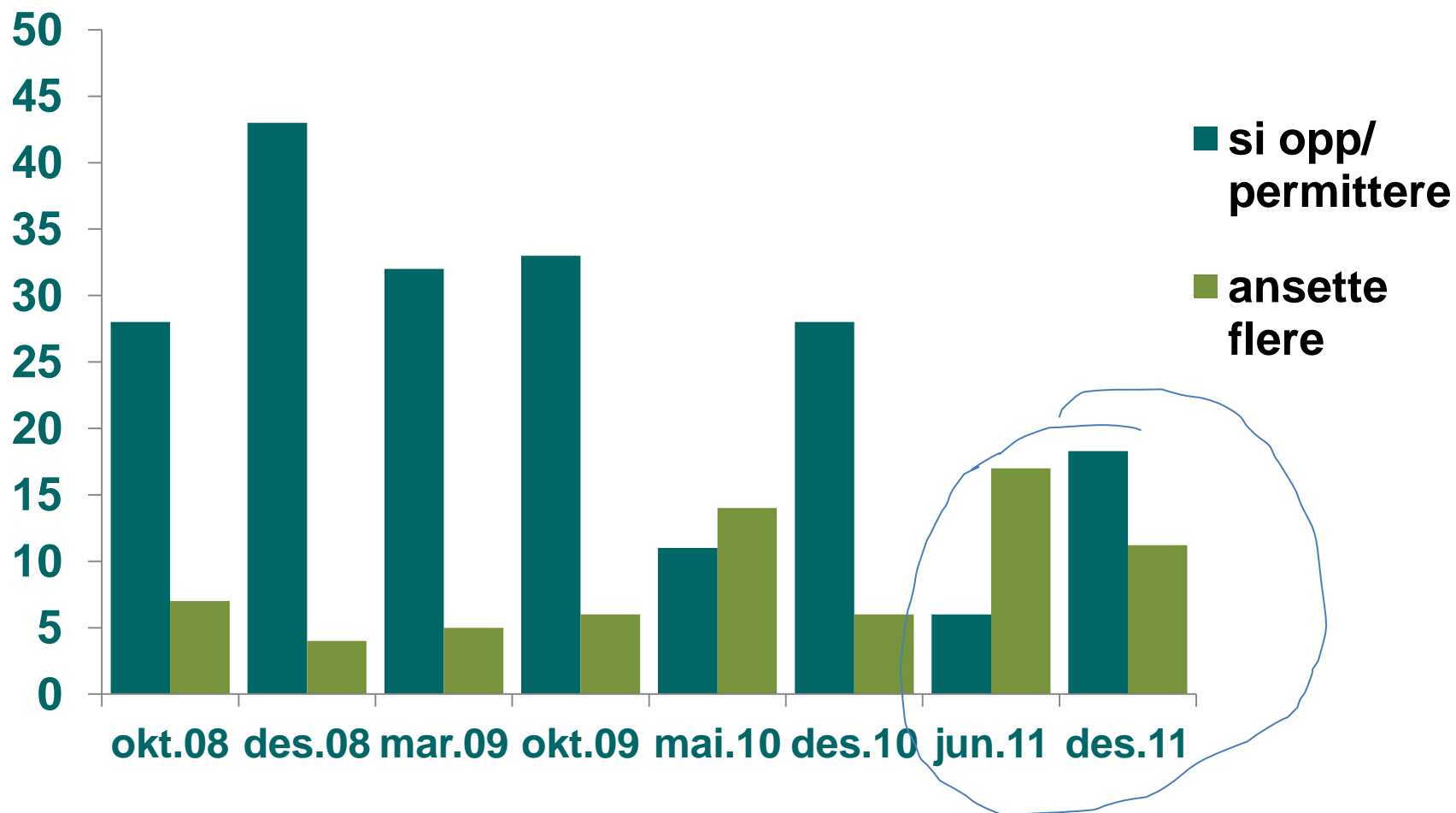
Produksjon og sysselsetting

- SSBs produksjonsindeks for anlegg viser i grove trekk samme utvikling som MEFs konjunkturbarometer.
- Produksjonsindeksen faller kraftig fra 2008 til 2010
- Sterk vekst i 2011 (Fig. 10)

Arbeidsmarkedet for anleggsbransjen

- Etter et høyt aktivitetsnivå første halvår 2011 registrerer vi nå en mer avventende holdning hos entreprenørene når det gjelder arbeidskraftsituasjonen.
- På tross av at flere rapporterer om god ordreserve vurderer mange å si opp/permittere ansatte.
- Dette kan ha sammenheng med:
 - en for sterk vekst i første halvår 2011
 - uro i finansmarkedene i Europa
 - behovet for å redusere faste kostnader
 - usikkerhet om tilgangen til kortsiktig kapital
 - Mørketid og vinter

Arbeidskraft – neste halvår (andel bedrifter)

Mer enn noen gang viktig å investere i veg og bane

- Forutsigbarhet er svært viktig for entreprenørene
- Jevnere periodisering over året gir god konkurranse
- For få anbud i 1. og 4. kvartal medfører unødvendig permittering og i verste fall oppsigelser
- Dette trass i mange prosjekter i 2011 og i 2012
- Ca 20 prosent av bedriftene vurderer å permittere eller si opp ansatte 1. halvår 2012 (fig. 11)
- Bekymret for kontinuitet og kompetanse
- Tenke helhetlig – ikke glemme kompetanseutfordringen – ingeniører...
- MEF jobber målrettet med fagutdanningen – antallet faglærte økte fra 854 (2010) til 923 i 2011

MEF er klar for flere oppdrag

- Bransjen er klar for mer å gjøre
- Ber om forutsigbarhet
 - Jevn periodisering
 - Tilgang på kortsiktig kapital
 - Fornuftige oppgjørsformer P&B
 - Diversifisert kontraktsregime
 - Helhetlige utbygginger